

країни прямо залежить від можливості та зацікавленості громад долучатись до місцевого економічного розвитку своєї території.

Органи місцевого самоврядування отримають можливість та мотив для належного виконання повноважень. Вперше в історії незалежної України територіальні громади будуть нести відповідальність за планування свого бюджету, за економічний розвиток, залучення інвестицій та розвиток бізнесу, пошуку механізмів здешевлення енергоресурсів на місцях.

УДК 331.3

Л. С. Вербовська, к.е.н., доцент

В. Б. Дрогомирецький, магістр

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ДОСЛІДЖЕННЯ НАВЧАННЯ І РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ

У наших швидкозмінних умовах навчання персоналу набуває особливого значення і стає невід'ємною умовою успішного функціонування будь-якої організації. Враховуючи специфіку українського ринку, особливістю якого є швидкі і часті зміни, як зовнішніх умов підприємства, так і внутрішніх, можна констатувати, що розвиток і навчання персоналу в організації визначає не тільки успішність її розвитку, але і її виживання.

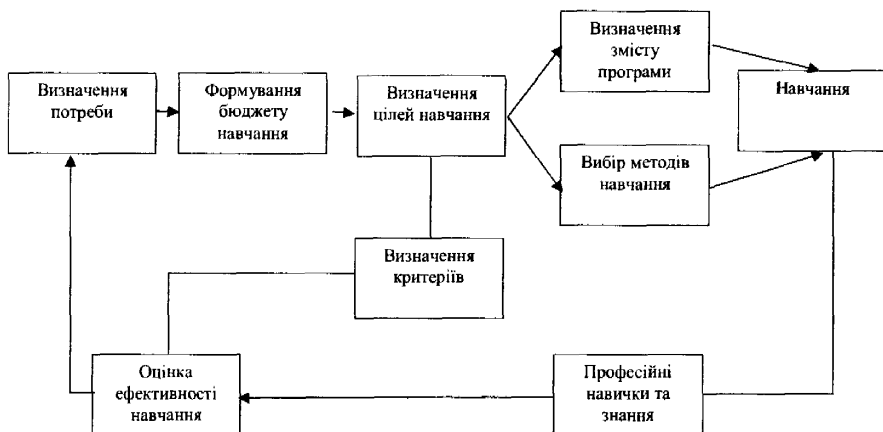
Під навчання персоналу розуміють розвиток професійних знань, умінь і навичок співробітників з урахуванням цілей відповідних підрозділів, які у свою чергу визначаються стратегією компанії.

Професійний розвиток – це набуття працівником нових компетенцій, знань, умінь і навичок, які він використовує чи буде використовувати у своїй професійній діяльності. Це процес підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації працівників з метою виконання нових виробничих функцій, завдань і обов'язків нових посад. Про важливість професійного розвитку свідчить той факт, що більшість зарубіжних підприємств виділяють для цієї цілі 10 % фонду заробітної плати [1, с. 90].

Розвиток персоналу включає:

- підвищення кваліфікації і перепідготовку;
- планування кар'єри;
- формування й підготовку кадрового резерву.

В сучасних організаціях професійне навчання представляє собою комплексний неперервний процес, який включає в себе кілька етапів і представлений циклічною моделлю (рис. 1).

Рис. 1. Процес організації професійного навчання [1, с. 95]

Розрізняють три види навчання: підготовка, підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів.

Підготовка кадрів – планомірне і організоване навчання і випуск кваліфікованих кадрів для всіх областей людської діяльності, які володіють сукупністю спеціальних знань, умінь, навичок і способів спілкування.

Підвищення кваліфікації кадрів – навчання кадрів з метою удосконалення знань, умінь, навичок і способів спілкування у зв'язку із зростанням вимог до професії або підвищенням на посаді.

Перепідготовка кадрів – навчання кадрів з метою засвоєння нових знань, умінь, навичок і способів спілкування у зв'язку з оволодінням новою професією або зміненіми вимогами до змісту та результатів праці [2, с. 225].

Витрати на навчання персоналу можна розрахувати з урахуванням потенційних переваг (рис. 2).

Отже узагальнюючи вище сказане ефективне функціонування будь-якої організації насамперед визначається ступенем розвитку її персоналу. Навчання і розвиток персоналу сприяє ефективному використанню трудового потенціалу особистості, підвищенню її соціальної та професійної мобільності, є засобом профілактики масового безробіття, відіграє значну роль у підготовці працівників для здійснення структурної й технологічної перебудови. Це позитивно впливає на продуктивність та результативність праці, забезпечує покращання результатів фінансової діяльності.

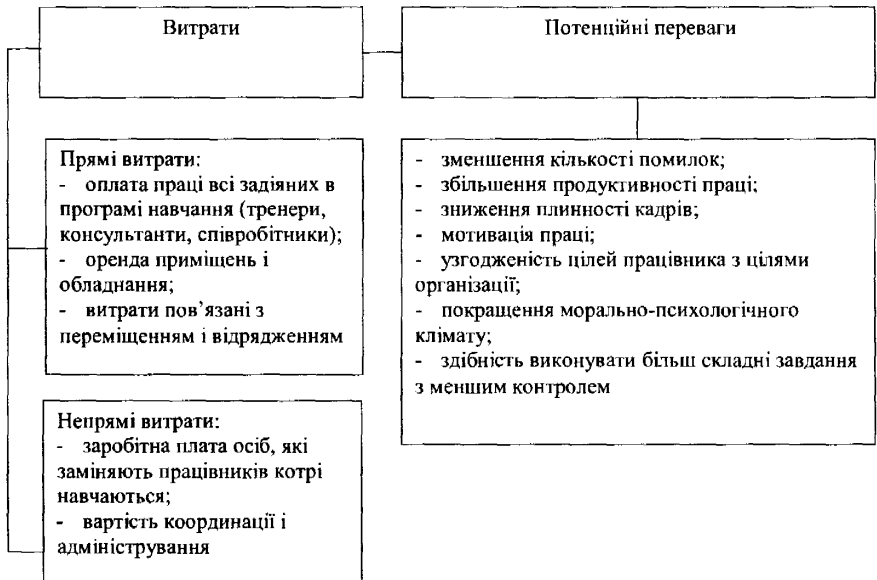

Рис. 2. Вартісна оцінка ефективності навчання персоналу [2, с. 240]

В умовах сучасного швидкого старіння знань, умінь та практичних навичок спроможність організації постійно підвищувати фаховий рівень своїх працівників є одним із найважливіших факторів забезпечення конкурентоспроможності її на ринку, оновлення і зростання обсягів виробництва товарів чи надання послуг.

Список посилань на джерела

1. Крушельницька О. В. Управління персоналом: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К., "Кондор". – 2003.-296 с
2. Маслова В. М. Управление персоналом : учебник и практикум для академического бакалавриата / В. М. Маслова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 492 с. – Серия : Бакалавр. Академический курс.

УДК 657. 37

*Н. М. Євдокимова, к.е.н., доцент
ДВНЗ "Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана"*

ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ ПІДПРИЄМСТВА

Логіка становлення вітчизняного бізнесу диктує необхідність активного